

**INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2019**

**PÉCSI PÜSPÖKI
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS**

a 2019/6/V/1/4/1. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE

2019. június 28.

Tartalomjegyzék

I. Akkreditációs javaslat	2
II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása	2
III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe	2
III.1. Az önértékelés készítésének folyamata	2
III.2. Az intézmény általános helyzetképe	3
III.3. Az ESG 2015 standardjai szerint az előző intézményakkreditációs jelentés alapján tett minőségfejlesztési intézkedések, és azok hatása	4
III.4. Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása	4
IV. Minőségértékelés	6
ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika	6
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	7
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	8
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	9
ESG 1.5 Oktatók	11
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	12
ESG 1.7 Információkezelés	13
ESG 1.8 Nyilvános információk	13
ESG 1.10 Külső értékelés	14
V. Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége	15
VI. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése	16
VI/1. TEOLÓGIA OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK	16
VI/2. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK.....	19
VI/3. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK.....	22
VII. A jelentés alapján megállapított fejlesztési javaslatok	25
VII.1. Az intézményre vonatkozóan	25
VII.2. A szakok további működésére vonatkozó javaslatok.....	26

I. Akkreditációs javaslat

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola	2019/6/V/1/4/1. SZ. MAB HATÁROZAT A főiskola akkreditációja – 2022. május 31-ig benyújtandó, a javaslatokra reagáló, és ezen időpontig megvalósított fejlesztéseket, intézkedéseket az ESG 2015 sztenderdjei szerint is bemutató önértékelés benyújtása és 2022. december 15-ig lezáruló monitor eljárás mellett – 2024. június 28-ig hatályos.
--	---

II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása

A Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola (a továbbiakban: PPHF) az ESG 2015 (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*) alapelveinek részben felel meg.

Az intézményben a támogató folyamatok – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai, létesítményi gazdálkodás – és a kiváló infrastruktúra megfelelő háttérrel biztosítanak az oktatási, kutatási tevékenységhez. Az intézmény működése stabil.

A főiskola saját papképzési, évszázados oktatási és teológiai hagyományaira épített minőségbiztosítási rendszert működtet, melyet az ESG 2015 sztenderdjeire figyelemmel fejleszteni szükséges.

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján a látogató bizottság elismeri az intézmény hitéleti képzések területén betöltött szerepének fontosságát, intézménytörténeti hagyományait, amely pozitívan befolyásolja az oktatói és adminisztratív személyzet munkája iránti elkötelezettségét, és a hallgatók iránti elkötelezettséget és figyelmet.

III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

III.1. Az önértékelés készítésének folyamata

A MAB akkreditációs vizsgálata teljesen új működési szakaszban érte a PPHF-et. A főiskola életének új alapokra helyezésében a fenntartó Pécsi Egyházmegye döntése áll, melynek két eleme: az intézmény élére 2017. július 1-től új rektor került; s ezzel összefüggésben 2017. október 21-én fenntartói határozat született a főiskola szabályzatainak megújításáról, koherenssé tételéről, annak az aktuális jogszabályi háttérrel való harmonizálásáról. Ez a munka 2017/2018-as tanév során megtörtént. Az intézmény megújított szabályrendszere, illetve az ahhoz kapcsolódó intézményi felülvizsgálat, szolgáltatta a benyújtott akkreditációs anyag alapját.

Az intézményi önértékelés folyamatának elemei: 1.) A megelőző akkreditációs kör óta eltelt 5 év folyamatainak áttekintése, az előző akkreditációs anyag tükrében. 2.) Ennek keretében az elért sikeres változtatások, és a főiskola további teendőinek azonosítása az oktatás és kutatás céljainak és minőségének biztosítása érdekében. 3.) A hallgatói mobilitás jellemzőinek összegzése. 4.) A Tanszékvezetők Tanácsa koordinálásával külső cég bevonásával törekedtek az

ESG 2015 elvárásaihoz alakítani az intézmény Minőségbiztosítási szabályzatát. 5.) Új Intézményfejlesztési terv kidolgozása. 6.) A két akkreditációs kör közötti 5 év jegyzőkönyvi dokumentációjának feldolgozása. 7.) A főiskola keretén belül működő két kutató csoport reflexiói.

Az intézményi önértékelés alapján, az azt véleményező *testületek* az oktatás és minőségbiztosítást irányító Tanszékvezetők Tanácsa és az intézmény Szenátusa volt, mely utóbbi 2018. július 12.-én el is fogadta azt.

III.2. Az intézmény általános helyzetképe

A PPHF a Pécsi és a Kaposvári Egyházmegyét magába foglaló Dél-Dunántúl egyetlen katolikus hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézménye. A főiskola fenntartója a Pécsi Egyházmegye, amely egyben a végzett hallgatók első számú potenciális munkaadója is. Nyilván ez azt hozza magával, hogy a főiskola képzési és kutatási tevékenységét elsősorban a fenntartó stratégiai, mindenekelőtt pasztorális, céljai és igényei fogják meghatározni. Ez utóbbit nagyban determinálják a következő szempontok:

- Az alapvetően aprófalvas jellegű, több nemzetiség otthonát is jelentő, Pécsi Egyházmegye papságának magas átlagéletkora, létszámának jelentős csökkenése.
- Ezzel összefüggésben, a hiányzó papság pótlására, a lelkipásztori ellátásba bevonható teológiailag képzett civilek szerepének megnövekedése.
- Az állami fenntartású oktatási intézményekben a kötelező hit- és erkölcsoktatást végző pedagógusok felsőfokú képesítésének állami elvárása (Nkt. 32.§ 1 h).
- A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia célkitűzése is, hogy a fakultatív hitoktatásban is felsőfokú képesítéssel rendelkezők oktassanak.
- Az egyházmegye saját fenntartású oktatási intézményei számának gyarapodása; és ezzel együtt az intézmény katolikus szellemiségét garantáló oktatói gárdák kialakításának fenntartói elvárása.
- A Kaposvári Egyházmegye pasztorális igényeinek való megfelelés; mely egy kaposvári telephely létesítésének igényében meg is fogalmazódott.

Ennek megfelelően az intézmény úgy próbálja kialakítani a képzési profilját, hogy a fenti, elsősorban a papság létszámának csökkenéséből, illetve a teológiailag képzett civilek és pedagógusok hiányából kialakuló pasztorális szükséghelyzetet orvosolják: 1.) BA szintű Képzéssel lehetővé tenni a hitoktatásban azok részvételét, akik eddig a felsőfokúnál alacsonyabb képzettséggel rendelkeztek. 2.) Egyéb felsőfokú végzettségűek teológiai képzésének biztosítása. 3.) Egyéb szakterületű pedagógusok számára rövid ciklusú mesterképzés. 4.) Az egyéb pedagógusi és a hittanári végzettség összekapcsolása, annak céljából, hogy a kistélepelepeken, eredendően kevesebb hittanóra szám mellett is, más pedagógusi tevékenységgel is főállást, és ezzel együtt helyben maradási lehetőséget is, lehessen biztosítani.

Ez utóbbi szempont teljesítése érdekében indult a Pécsi Tudományegyetemmel indított szakpáros képzés, ahol a Hittanár-nevelőtanár szak mellé a közismereti tanárszakokból is lehet választani. Ennek alapja a 2014-ben a Bölcsészettudományi Karral, 2016. decemberében a Természettudományi Karral jött létre megállapodás. Az együttműködés a főiskola társadalmi elszigeteltségén oldott.

A végzett hallgatók pályakövetésére, a fenntartó, munkáltató elégedettségének formális mérésére nincs kiépített rendszer. Ennek oka, hogy a fenntartó, és egyben többnyire munkáltató, Pécsi Egyházmegye Hitoktatási Irodája és Pasztorális Irodája koordinálja a végzett hallgatók

pályakövetését, illetve gyűjti össze a hallgatókkal kapcsolatos külső partnerektől származó információkat. A főiskola egyik oktatója, a katekéta-lelkipásztori munkatárs szak szakfelelőse egyben a Pécsi Egyházmegye pasztorális helynöke, ami szintén kapcsolódási pont az intézmény, a hallgatók és a munkáltatók, külső partnerek között.

III.3. Az ESG 2015 standardjai szerint az előző intézményakkreditációs jelentés alapján tett minőségfejlesztési intézkedések, és azok hatása

A megelőző intézményakkreditációs jelentés ajánlásai alapján, az ESG 2015 szempontrendszere szerint a következő intézkedések történtek:

1.) Az oktatói kört sikerült érzékelhetően fiatalítani. 2.) A szabályzatokat teljeskörűen felülvizsgálták, új szabályzatok léptek életbe. 3.) Az intézménynek sikerült javítania kommunikációs helyzetén, viszonylagos elszigeteltségén: megújult honlap, közösségi oldalak használata, szóróanyagok, a Pécsi Egyházmegye plébániáival való természetes kapcsolat, a Pécsi Tudományegyetemmel való szorosabb együttműködés; nyitott programok. 4.) Az új hallgatók előképzettségének nagyfokú eltéréseit a szakok alapozó kurzusai hatásosan segíthetik. 5.) A hallgatók és az oktatók közös programjai alkalmasak az új hallgatók személyes motivációjának erősítésére; amire még ráerősít az intézmény személyes légköre. 6.) Az intézmény azonosítani tudta a hallgatói lemorzsolódás okait. Azonban ezen okok személyes jellegű halmazának megoldásához nincs, mert mint intézménynek nem is lehet, kompetenciája.

III.4. Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása

A Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola rendelkezik az előírt hatályos intézményi dokumentumokkal.

A PPHF kis létszámú intézmény, mely karokra nem tagozódik. A szervezeti felépítés a korábban a papnevelésen alapuló, katolikus teológiai képzés egyszerű tradicionális szervezeti felépítését követi.

Ennek megfelelően a főiskola élén a fenntartó javaslatára az oktatásért felelős miniszter előterjesztése alapján a miniszterelnök által megbízott *rektor* áll. A főiskola vezető testülete a *Szenátus*, amely döntési, véleményező, javaslattevő, valamint ellenőrzési és jóváhagyási jogkörrel rendelkezik. Ennek a főiskola minden oktatója tagja. Szűkebb tanácsadó testület az intézmény hat tanszékének vezetőjéből álló *Tanszékvezetők Tanácsa*, mely az oktatás, kutatás és minőségbiztosítás területét gondozza, és ennek megfelelően a Szenátusnak döntéseket készít elő és javaslatokat tesz. Az előző két testületnél sokkal informálisabbnak tűnik az *Oktatói értekezlet*, mely konzultatív célú, és a főiskola oktatóit, kutatóit, tanárait kollektíven érintő ügyekkel kapcsolatban hívható össze.

A főiskola életét a *Rektori Hivatal*, és annak vezetője a főtitkár, (oktatás- és kutatásszervezés) és a *Gazdasági Hivatal* (pénzügy, épület fenntartás) szervezi, az 1-2 fős tanszékek háttér munka, adminisztráció tekintetében nem végeznek önálló tevékenységet. Az egyes egységek, az oktatók és a hallgatók tájékoztatása megfelelő. A hallgatói és oktatói visszajelzések elsősorban a tanulmányi ügyintézőnél futnak össze.

Az intézményben a hallgatók választásán alapuló *Hallgatói Önkormányzat* működik; saját működését illetően döntési jogkörrel és önálló költségvetési kerettel.

A Szenátusban nincs tagjuk, a lehetőségük azonban biztosított, hogy részt vegyenek annak munkájában. A HÖK a szenátusi ülést megelőzően részben véleményezi és közreműködik

azokban a folyamatokban, amelyekről a Szenátus dönt, részben az üléseket megelőzően véleményezi az előterjesztéseket. A hallgatók maguk a személyes megbeszélés során nem tartották szükségesnek és indokoltnak a döntéshozatalba való bevonásukat, és elégedettek voltak a fenntartó intézményi vezetők és a hallgatók közötti kommunikáció minőségével és érdekeik szem előtt tartásával.

A HÖK vonatkozásában az intézmény kis mérete ebben a vonatkozásban előny, hiszen a hallgatók *széles körű informális lehetőséggel* rendelkeznek az intézmény életét illető véleménynyilvánításra, valamint az intézményi működés befolyásolására.

Az intézményben folyó képzés ellenőrzése tekintetében, a többi hittudományi főiskolához hasonlóan, a PPHF esetében is sajátos helyzettel állunk szemben, hiszen az intézményben hitéleti képzés folyik. Egyszerre kell törekedniük arra, hogy az oktatási és kutatási színvonal illeszkedjen a magyar felsőoktatási rendszerbe, megfeleljen a törvényi előírásoknak, illetve megfeleljen a katolikus egyház egyetemes kánonjogi és szentszéki szabályozásának, melyek a részegyházakra, így a Pécsi Egyházmegyére is kötelező, annak oktatási intézményeire is.

E végett a főiskola esetében, a hitéleti képzést végző felsőoktatási intézmények sajátosságaként, a fenntartó és az Apostoli Szentszék is rendszeresen ellenőriz. A fenntartó, az egyházmegye főpásztora és az intézmény oktatója is (főiskolai docens), illetve a Szenátusba egy fenntartói képviselőt delegált az egyházmegyétől.

Nyilván a PPHF törekszik az adott kánonjogi mozgásterén belül alkalmazkodni az ESG 2015 elvárásaihoz, a határozott szándék is megvan erre, ezt a helyszíni látogatás alátámasztotta.

Éppen a keresztény nevelési, illetve a korábbi, ma már az intézmény életében jelen nem lévő, papképzésből is fakadó tradíciók végett, a hitéleti képzést folytató katolikus intézményekre jellemző módon, a főiskola életében, a hivatalos csatornák mellett, nagyon fontos a kötetlen személyes kommunikáció, visszajelzések szerepe; *az informális*.

A visszajelzések túlnyomórészt személyesen érkeznek. Emiatt a PPHF minőségbiztosítási folyamatai erős informális jelleggel bírnak. Kis létszám mellett nehéz a hallgatók anonimitásának biztosítása; viszont az informális csatornák és visszacsatolások meglehetősen hatékonyak. Ebben az értelemben a kis hallgatói létszámot erősségnek tekintik.

Jogosnak tűnik az intézmény azon állítása: „*a nagy intézményeknél létező kérdőíves rendszer mellett a mi kis létszámú, kis egységekből összetevődő főiskolánkon, a személyes csatornákon érkező visszajelzéseknek kell rendszerezett, nagyobb szerepet adni.*” A főiskola, a személyes visszajelzések túlzott szubjektivitását egy megfelelően kiépített, az adatokat szervesen gyűjtő és értékelő rendszer felállításában látja csökkenteni.

Az intézménynek a fenntartó által megfogalmazott céljait segíti, a korszerű igényeknek megfelelő infrastruktúrával ellátott, 2014-ben átadott új épület, mely méltó környezetet biztosít az oktatáshoz. Nagy hangsúlyt fektetnek a főiskola céljait szolgáló beruházásokra: az informatikai rendszer átalakítása, tanulmányi rendszer fejlesztése, képzési lehetőségek bővítése és a működési feltételek javítása.

A fenntartó biztosítja a megfelelő infrastruktúrát és anyagi háttérrel a főiskola számára; és gyakorolja a gazdasági felügyeletet. A PPHF gazdasági helyzete stabil, törvényes; részletes költségvetés és zárszámadás alapján gazdálkodik, megfelelő tartalékkal rendelkezik.

IV. Minőségértékelés

ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika

Az intézményi önértékelés szerint a minőségbiztosítási feladatokat a Tanszékvezetők Tanácsa látja el, melynek a hat tanszékvezető a tagja. Az intézmény indoklása szerint azért ez a testület foglalkozik a minőségbiztosítási feladatokkal, mert karok hiányában a következő szervezeti szinten a tanszékek találhatók, és a tanszékek élén álló vezetők töltenek be olyan szerepet, amihez már kellő múltbéli tapasztalat és magasabb szintű felelősség tartozik.

Az önértékelés alapján a Tanszékvezetők Tanácsa félévenként ül össze. A Tanszékvezetők Tanácsa induktív módszerrel, az egyes hallgatók szakdolgozati témaválasztásán keresztül jut el a képzést érintő általános, annak minőségét, eredményességét érintő megállapításokig. Kétségtelen, a tanács és a működése kapcsán az önértékelésben bemutatott példák a képzési program felülvizsgálatához jól köthetők, de ez a tevékenység az egész intézmény minőségbiztosítási tevékenységét nem fedi le, és nem fedheti le.

Az önértékelés e pontban az ESG 1.1. sztenderdjéhez kapcsolódó irányelvek szerint: „A minőségpolitika és annak eljárásai a fő pillére az intézmény koherens minőségbiztosítási rendszerének, amely folyamatos minőségfejlesztési ciklusként hozzájárul az intézmény elszámolási kötelezettségének teljesítéséhez. Elősegíti a minőségkultúra kialakulását, amelyben az intézmény minden szereplője felelősséget vállal a minőségért és az intézmény minden szintjén részt vesz a minőség biztosításában. Ennek támogatása érdekében a minőségpolitika formális státusú és nyilvánosan hozzáférhető. A minőségpolitika akkor a leghatásosabb, ha tükrözi a kutatás, illetve a tanulás és tanítás között meglévő viszonyt, továbbá figyelembe veszi az intézmény működésének nemzeti kontextusát, az intézményi kontextust és stratégiát”.

Az intézmény rendelkezik egy intézmény fejlesztési tervvel, amely tartalmaz stratégiai célokat is, de összességében a dokumentum nélkülözi azt a rendszerszintű tartalmat, mely alapja lehetne az intézményi működésnek. Stratégiai dokumentum hiányában, és a minőségbiztosítás rossz intézményi értelmezéséből eredően nincs minőségpolitika, nincsenek minőségfejlesztési célkitűzések. Vannak olyan folyamatok, melyek értékelhetőek minőségbiztosítási tevékenységként, de ezek száma és kiterjedtsége vagy tudatossága nem éri el azt a szintet, hogy működő minőségbiztosítási rendszerről beszéljünk.

Az intézmény által az elmúlt 5 évből ismertetett teljesült/nem teljesült stratégiai és minőségfejlesztési célok, és a követő eljárások, valamint az eredményeinek bemutatásánál is látható a fenti probléma: az intézkedések egy része cselekvési terv szintű (operatív végrehajtás), vagy olyan szolgáltatásfejlesztési elem, mely elvitathatatlanul egyfajta aktivitást mutat az intézmény részéről, ugyanakkor az ESG 2015 sztenderdek mentén ezek nem azonosíthatóak.

Összegezve: szükséges azon alapidokumentumok elfogadása, mely valós stratégiai célok mentén az intézmény által elérni kívánt minőségi célokat, azok megvalósulását támogató minőségpolitikát tartalmaznak. Amennyiben ezek rendelkezésre állnak, meg kell vizsgálni az intézménynek, hogy a szervezet szintjén milyen módon valósulhatnak meg a minőségcélok, milyen támogató folyamatok rendelkeznek ezekhez a minőségcélokhoz. Olyan folyamatokat kell kialakítani, melyek az intézmény méretéhez, hallgatói létszámához illeszkednek. Ezek mentén jól felépíthető az a minőségbiztosítási rendszer, mely szervesen illeszkedik az intézmény működési, oktatási és kutatási tevékenységéhez.

A szakok esetében elkészített C-SWOT elemzések és ott „stratégiai” oszlopokban rögzítettek jó kiindulási alapot jelentenek ehhez a folyamathoz. Nem az akkreditációs eljárás feladata a konkrét fejlesztési javaslatok megfogalmazása, mivel az intézményi célkitűzéseket

(stratégiai, minőségi) magának az intézmények kell azonosítani, megfogalmazni. Azokat a viszonyítási pontok fogalmazhatóak meg, amelyek mentén a regionális hitéleti képzést folytató intézményi profilnak való megfelelés minőségi követelményei meghatározhatóak: hogyan értelmezhetők a szentszéki útmutatások a felsőoktatási folyamatok szervezésében; miként feleltethető meg egyszerre egy szak a vatikáni kutatási normáknak és a részvételi pedagógiának; miként érvényesíthető a hallgatók fejlesztése és nevelése az egyházi kisintézményi felsőoktatásban; mit jelent a foglalkoztatásra való képessé tevés; mit jelent a polgárrá nevelés az egyházi közösségben; mit jelent a tudásalap bővítése egy regionális fókuszú intézményben; mit jelent a kutatásban egy regionális szakegyetem esetében a II. Vatikáni zsinat követelménye. Ezen túlmenően az intézmény és a fenntartó is azonosíthat megfelelési pontokat.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Az intézmény kizárólagosan a hittudomány területén működtet alap- és mesterszintű képzéseket: 1 alap- és 2 mesterképzési szakon. A főiskola oktatói-hallgatói-munkatársi közösségének kis létszáma, a tisztán hitéleti képzési portfólió, a speciális fenntartói jogállás az intézmény sajátosságait alapvetően meghatározza, és javarészt magyarázza.

A szakok létesítését, indítását, kialakítását, jóváhagyását, pontosabban ezek kezdeményezését az SZMSZ 16. § (1) l) pontja csupán formálisan szabályozza. A Szenátus bárminemű döntése, így a szakokkal, képzési programokkal kapcsolatos szenátusi határozatok is csak felterjesztés és a fenntartó, jelen esetben a Pécsi Egyházmegye ordináriusa (megyéspüspöke) jóváhagyása után emelkednek jogerőre (SZMSZ 23. §). Az eljárás (felterjesztés és jóváhagyás) legfeljebb 8+15 napig tart. Az ordinárius a főiskola oktatójaként szintén szenátusi tag, aki fenntartóként további egy főt delegál a Szenátusba fenntartói képviselőjeként (SZMSZ 13. §).

A főiskola az elmúlt években, különösen az akkreditációs eljárás előtti esztendőben jelentős átalakuláson ment keresztül. A személyi változások mellett a szabályzatok, a szervezeti struktúra és a képzések, mintatantervek felülvizsgálatára is sor került, ezek teljes körű tudatosításával, köztudatba hozásával és kommunikálásával az intézménynek a továbbiakban is foglalkoznia kell. A szakok létesítése, indítása, kialakítása vonatkozásában – különös tekintettel a főiskola tervezett fejlesztési irányaira – szükséges szabályzati szinten megfogalmazni az intézmény eljárásrendjét, valamint az illetékes testületek és személyek hatás- és jogköreit világosan körvonalazni.

A szakfelelősök személye is változott az intézményi átalakulások következtében. Jelenleg a szakfelelősök megfelelése többnyire csak formai/formális, azaz eleget tesznek azoknak a formai minimum követelményeknek (tudományos fokozat, foglalkoztatás módozata, kinevezés, tárgyfelelősség a szakon), amelyeket a jogszabályi előírások és a vonatkozó MAB értékelési szempontrendszer fogalmaznak meg, azonban érdemben és ténylegesen egyelőre nincs ráhatásuk az általuk felügyelt szakok teljes képzési folyamataira. A szakfelelősi feladatköröket is ellátó rektor jelent részben kivételt a fenti megállapítás alól, hiszen helyzeténél fogva az általa felügyelt szakot is részletesebben átlátja.

A szakok tartalmi és formai szempontok szerinti önálló értelmezéséhez és működtetéséhez, valamint rendszeres értékeléséhez elengedhetetlen a szakfelelősi hatáskörök tisztázása, megerősítése, valamint a szakfelelősök tényleges, aktív jelenléte, szakmai felelőssége és iránymutatása a teljes képzési folyamatban, folyamatért. A hitéleti/egyházi képzések jellege és az intézmény családiassága, az oktatók és hallgatók intenzív személyes kapcsolódása lehetővé teszi azt, hogy az intézmény megfelelő és közvetlen visszajelzést kapjon a képzés minősége, hiányosságai, erősségei, fejlesztendő területei vonatkozásában, azonban ez nem teszi feleslegessé

vagy elhagyhatóvá a szakok, szabályzatok és hatáskörök szintjén is definiált, átlátható felügyeletét, ellenőrzését.

Az intézmény, ebből következően a szakok oktatói, az intézményi önértékelés szerint mindannyian megfelelnek a tárgyfelelősökkel és oktatókkal szemben támasztott formai feltételeknek, azonban a főiskola átalakított, megújított honlapja csak csekély nyilvános adatot jelenít meg az oktatói állományról, így a szakmai-tudományos közélet és az intézmény iránt érdeklődő közvélemény nem kap egzakt tájékoztatást az oktatók szakmai-tudományos munkájáról, tevékenységeiről és publikációiról. Az oktatók elenyésző kisebbsége rögzíti tudományos kutatási tevékenységének eredményeit a nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázisban (Magyar Tudományos Művek Tára, MTMT2), ami a felsőoktatásban részt vevő oktatók és kutatók számára kötelező [Nftv. 26. § (1); 33. § (1)].

A főiskola képzései a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet értelmében jogszerűen folynak, azonban konkrét gyakorlati és minőségbiztosítási, felsőoktatási jogi problémát jelenthet az intézményből másik intézménybe vagy másik intézményből az intézménybe való átjelentkezés mindegyik szak vonatkozásában, de különösen a katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak esetében, hiszen az igencsak eltérő, intézményi saját koncepció szerint artikulált képzési kínálat és tartalom a más intézményben folytatott tanulmányok elismerését kreditátviteli eljárás keretében gyakorlatilag lehetetlenné teszi.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A sztenderdhez tartozó irányelvek alapján a hallgatóközpontú tanulás és tanítás során az intézmény figyelembe veszi a hallgatók és szükségleteik sokféleségét, rugalmas tanulási útvonalakat tesz lehetővé számukra; különféle tanítási módokat vesz figyelembe és alkalmaz, ahol az helyénvaló; rugalmasan használ többféle pedagógiai módszert; rendszeresen értékeli és pontosítja a képzési módokat és a pedagógiai módszereket; autonóm tanulói öntudatra bátorít, miközben gondoskodik a megfelelő oktatói irányításról és támogatásról; elősegíti a kölcsönös tiszteletet a tanuló-oktató kapcsolatban. Ez utóbbi az intézményben maximálisan teljesül.

Az intézmény jelentős energiát fektetett a KETT pedagógia elterjesztésébe. Ugyan a modell óvodára kidolgozott, ugyanakkor az alapelvek (az életöröm, mint kompetencia, a világban való lét, a szerető szemlélődés, szemlélés, a horizontális szemlélés, a kapcsolatpedagógia, értelemhordozó történetek, szimbolizáló cselekvés, a végső valóság nyomában stb.) alapvetően megfelelnek a felsőoktatás hallgatóközpontú tanulási modelljeinek. Így egyrészt az intézmény számára forrásként szolgálhat a KETT pedagógiai ismeret a saját hallgató központú tanítási, tanulási útvonalainak, módszereinek kidolgozásához, másrészt a KETT pedagógia átültetése a felsőoktatásba jelentős újítás lenne.

A tanulmányi és vizsgaszabályzat rendelkezik az értékelési rendszerről, az értékelési formákról. Az osztályozás kritériumai megismerhetők, értékelési eljárások szabályozottak, a szabályok rögzítik az ismétlés, javítás lehetőségeit.

Az alacsony hallgatói létszám mellett nincs rögzített értékelés, elemzés a hallgatói eredmények alapján. Az intézmény a szakdolgozati téziseket jóváhagyó Tanszékvezetői Tanácsot és az Évfolyamdolgozati konferenciát jelöli meg olyan értékelési pontnak, ahol az oktatók az értékelési eljárásokról visszajelzést kaphatnak. Ezek a fórumok inkább a hallgató egyéni teljesítményét veszik alapul és nem a tantárgyokhoz kapcsolódó értékelési kritériumokra, módszerekre helyezik a hangsúlyt. A hallgatók kis létszáma ugyanakkor kedvező módon ad lehetőséget arra, hogy visszajelzést kapjanak tanulmányi teljesítményükről, szükség esetén a tanulási folyamatra vonatkozó tanácsokkal együtt. Az ilyen formán megvalósítható tanulástámogatás mellett azonban szükséges az értékelésre vonatkozó minőségbiztosítási folyamatok kialakítása is.

Az intézményben a fellebbezés rendjét, jogorvoslat módját szintén a tanulmányi és vizsgaszabályzat rögzíti. Az intézményben az elmúlt 5 évben fellebbezés nem került benyújtásra.

Az intézmény a hallgatói jelzésekre azonnal reagál. Sem az önértékelés, sem a személyes látogatás során nem lehetett beazonosítani, hogy a hallgatói jelzések közül mit azonosít panaszként (nem hallgatói jogviszonyt érintő, testületi döntés elleni fellebbezés) az intézmény. A hallgatók megerősítették, hogy minden „kérésükre”, „észrevételükre” reagál az intézmény, segítve előmenetelüket.

A visszajelzések-kérések-panaszok írásos rögzítése, kezelésük rendjének rögzítése, a döntésre jogosultak megjelölése, jogkörük meghatározása nem az intézmény-hallgató közötti viszonynak negatív lenyomata, hanem egy visszajelző rendszer, melyben az egyedi esetek elemzése alapján általános megállapítások tehetők. Ezek pedig alapként szolgálhatnak folyamatok, szabályzatok megújításához, felülvizsgálatához.

Összegezve: Az intézményi közösség értékalapú kapcsolata és pedagógiai módszertani tudása jó alapot adnak ahhoz, hogy az intézmény a képzési terület igényei alapján a sztenderd irányelveinek hiányzó elemei szerint a hallgatóközpontúságot helyesen értelmezze.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Az intézmény az önértékelés elkészítését megelőző egy éves időszakban folyamatosan végezte el a hallgatók felvételét, előrehaladását, tanulmányaik elismerését és a képesítés odaítélését szabályozó dokumentumok felülvizsgálatát az összegyűjtött tapasztalatok alapján, a jogszabályoknak, a formálódó működési kereteknek való megfeleltetés mellett. Fontos szempont volt az is, hogy a hittanár-nevelőtanár osztatlan szakpáros képzésében részt vevő hallgatók a PTE által biztosított tanári felkészítés tantárgyainak teljesítése során a PTE hallgatói követelményrendszeréhez illeszthető intézményi szabályokkal vegyenek részt a képzésben.

Az intézmény nagy hangsúlyt fektetett erre a folyamatra. A sztenderd vonatkozásában releváns szabályzatok mindegyike rendelkezésre áll. Ez a szabályzati környezet elméletileg átlátható és egyértelmű feltételrendszert biztosít a hallgató teljes életútjához. Az egyes szakok vonatkozásában a nem átlátható mintatantervek, a szakok tartalmilag azonos tantárgykínálata már árnyalja ezt a képet. Az interjúk során a hallgatók nem tudták pontosan megmondani a szak nevét, amelyen tanulnak és azt, hogy milyen szakképzettséget fognak szerezni. Az oklevelek szűrőpróbaszerű ellenőrzése során egyes szakok esetében a jogszabályban rögzített angol nyelvű szakképzettség nem volt helyesen feltüntetve, és volt olyan szak, ahol a főiskola olyan szakképzettséget is megnevezett, amely az adott szakhoz nem tartozik.

Az intézményben jelenleg a központi igazgatás körében kap helyet a tanulmányi ügyintézés, és a Főtitkár a tanulmányi ügyekben számos önálló – Tanulmányi Bizottsági döntését nem igénylő – szabályzati szinten nem rögzített jogkört gyakorol.

Felülvizsgálati Bizottság létezik, a jogorvoslati eljárás szabályozott, de az érdemi panaszkezelés nem ezen eljárási keretek között történik. A hallgatói jelzésre a problémák azonnal kezelésre kerülnek, és a szabályzatokban rögzített jogorvoslati eljárások nem is indulnak meg.

A hallgatók tanulmányi ügyeit Rektori Hivatal intézi. Az intézmény ETN tanulmányi rendszert használ, melyben a hallgatók láthatják tanulmányi előmenetelüket, a teljesítendő tantárgyaik listáját, a teljesítés ajánlott félévét. A Rektori Hivatal bonyolítja le a hallgatók tárgyfelvételét, felel a kurzusok félévenkénti meghirdetéséért is, és az oktatók ETN-ben végzett adminisztrációs tevékenységét is ellenőrzi. Az intézmény a szervezet mérete, az alacsony oktatói

és hallgatói létszám miatt elegendőnek és kielégítőnek találja a tanulmányi és oktatásszervezés jelenlegi szervezeti és személyi kereteit.

Az alacsony hallgatói létszám mellett szinte személyre szabott előmeneteli tanácsadás formájában tudja biztosítani az intézmény a sztenderd irányelveiben rögzített támogatást a hallgatói életút során. A hallgatók az ETN-ben minden tanulmányi félévben láthatják a mintatantervük szerinti kurzuskínálatot. Az aktuális előmeneteli helyzetük alapján a Rektori Hivatal munkatársaival, főtitkárával tudnak konzultálni a személyes lehetőségeiknek megfelelő kurzusok felvételéről. Passzív féléven sem más tanévekben, sem a látogatás időpontjában nem volt hallgató. A személyes előmeneteli tanácsadás végső célja, eredménye, hogy a hallgató mindenképpen vegyen részt az oktatásban az adott tanévben (akár szakváltás mellett is).

A személyes jellegű előmeneteli tanácsadás miatt csaknem minden hallgató esetében egyéni előmeneteli rend, egyéni tanulmányi rend érvényesül. Arra vonatkozóan az intézmény nem gyűjt formális keretek között adatot, hogy mi a mintatantervtől való eltérések oka, esetleg az úgynevezett forgó rendszert (tantárgyak 2 éves periódusban való meghirdetési rendje) mennyiben lenne szükséges ezekre figyelemmel átalakítani, felülvizsgálni. Az önértékelés készítéséhez sem vizsgálta meg az intézmény, hogy a személyes eltérés mértéke mennyiben kapcsolódik a képzési program tartalmához, és mennyiben az ezektől független személyes, családi körülményekhez.

A gondosan átdolgozott szabályzatok alapot adnak ugyan a hallgatói életciklushoz kapcsolódó ügyek átlátható, előre közzétett módon való kezeléséhez, de a következetes szabályzat alkalmazás, az általánostól való egyedi eltérés már nem követhető nyomon. Formális eljárások hiányában a szabályzatok alkalmazásából eredő tapasztalatok gyűjtése is csak informális és eseti lehet. Ez nem zárja ki azt, hogy egyes ügyekből levont tanulságok a következő ügyben ne eredményeznének a hallgató számára kedvezőbb eljárást, de szervezeti szinten ezek nem értelmezhetők. A hallgatói előrehaladás elemzése, értékelése nem rendszerezett tevékenység.

A sztenderdben nevesített további két terület a felvételi eljárások és a tanulmányok elismerése tekintetében az intézmény szintén rendelkezik szabályzatokkal.

Az intézmény a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 432/2012 (XII.29.) Kormányrendelet felhatalmazása alapján maga szabályozza a hitéleti képzéseire a felvétel rendjét úgy, hogy a felvételizők számára kedvezően a központi felvételi eljárásban is használt és széles körben ismert pontszámítási rendszert alkalmazza. A felvételi eljárások objektivitása biztosított.

A tanulmányok elismerése tekintetében kizárólag a formális tanulás keretében és kizárólag felsőfokú intézményben szerzett ismeretanyag számítható be. A mobilitási programok közül a CEEPUS programban vesznek részt a hallgatók, így az abban szerzett ismeretek kredit hiányában nem képezik kreditátvitel tárgyát. A formális és informális tanulás során megszerzett ismeretanyag egyaránt képezheti kreditátvitel tárgyát. Mivel a hitéleti képzések KKK-inak átdolgozása nem történt meg a világi szakok számára előírt kompetenciastruktúra szerint, nem történt meg azon ismeretek és kompetencia elemek összekapcsolása, melyek akár egy nyári egyetemi, vagy egy kredit nélküli kurzus ismeretanyagának elsajátításával is teljesülhet.

Összegezve: A sztenderd formálisan teljesül, mivel a szabályzati keretek adottak. A sztenderdhez tartozó irányelv alapján az intézménynek rendelkeznie kell olyan eljárásokkal és eszközökkel, amelyek segítségével képes a hallgatók előrehaladásáról információt gyűjteni, azt folyamatosan követni, és reagálni rá. Az intézmény e vonatkozásban perszonalizált megoldásokat ad, de ezek intézményi szinten, hosszú távon nem támogatják a képzéseket, és az általános részben, a minőségbiztosítás vonatkozásában tett megállapításokat alátámasztva nélkülözik a minőségközpontú, rendszerezett folyamatokat. A hallgatók közvetlen, személyes és folyamatos

támogatása korlátozza, vagy kizárja a hallgató önálló tájékozottságát a tanulmányainak kifizetésével kapcsolatban. A szakképzettséget, tanulmányainak kontextusát a hallgatóknak nemcsak végzettségi dokumentumaik alapján kell ismerni, hanem a teljes hallgatói ciklusuk során, ezért a formális hallgatói tájékoztatás mellett a hallgatók teljes ciklusra vonatkozó tájékoztatására érdemben is szükség van.

ESG 1.5 Oktatók

Az intézmény oktatói állománya jórészt helyi szakemberekből áll, minősítésük megfelelő, és több oktató esetében a habilitációs eljárás megindítása is időszerű lehet. A hittan-nevelőtanár szakhoz a tanárképzés és a tanári gyakorlat oktatói állományát a PTE biztosítja.

Az előző akkreditációs időszakhoz képest az oktatók korösszetétele javult és jelentős fiatalítás ment végbe. Az oktatókkal kapcsolatos foglalkoztatási szabályzat megfelelő, annak átdolgozását az intézmény az akkreditációt megelőzően végezte el.

Az intézmény a szakos önértékelések SWOT elemzéseiben azonosítja az oktatói létszám bővítésének szükségességét. A szakok 900 kreditet képviselnek, ebből a tanárképzés 100 kredit értéket ad, melyet a PTE oktatói biztosítanak. Ebből a közös 180 kredit esetében 108 kredit, 210 a külön kredit, mesterszintek esetében 72 kredit, specializációkkal ez változhat +60, összesen kb. 450 kredit a lefedési szükséglet. Az oktatók egyharmada 35 kreditet (4 fő), azaz összesen 140 kreditet ad, 2/3-a, 8 fő 25 kreditet, összesen ez 200 kredit értéket tesz ki. A fentiek alapján az intézmény mintegy 3-4 fő hiánnyal küzd a kreditértékek alapján. A pontos adatokhoz szükséges az oktatói összetétel elemzése.

Az optimális oktatói-hallgatói arány a nemzetközi és hazai szabványok szerint 15/25 hallgató/oktató, mely országosan a speciális területek esetében rosszabb. Az intézmény gyakorlatában alap- és mesterszakos hallgatók vegyesen ülnek az órákon, a különböző szakok óra-rendje nem eltérően kialakított, így az oktatói-hallgatói arány képzési szintenként és képzésenként nem kimutatott.

A sztenderdnél rögzített irányelv alapján az intézmény felelőssége az oktatóinak minősége. Az oktató lényegi szerepet játszik abban, hogy a hallgató sikeresnek érezze a felsőoktatásban töltött idejét, meg tudja szerezni a tudást, a képességeket és további más kompetenciákat. A hallgatók sokfélesége és a tanulási eredmények erősödő szerepe megköveteli a hallgatóközpontú tanítást.

Tehát az oktatói minőség hangsúlyos eleme, hogy az oktató rendelkezzen azokkal a kompetenciákkal, melyek birtokában képes figyelembe venni a hallgatók és szükségleteik sokféleségét, rugalmas tanulási útvonalakat lehetővé tenni, képes különféle tanítási módokat többféle pedagógiai módszert alkalmazni. A főiskola feladata, hogy meghatározza a képzési területre figyelemmel azokat a kompetenciákat, mellyel az oktatónak rendelkeznie kell. Az intézményben a szakok tantárgyai és a kialakítandó kompetenciák közötti kapcsolatok rögzítettek, így az oktatói kompetencia elemek is jól meghatározhatóak lennének. A PPHF az önértékelésben nem mutatott be olyan tevékenységet, mely az oktatói kompetenciák kidolgozásának irányába mutatna.

A főiskola az oktatói minőséget kizárólag a tudományos tevékenység keretei között határozza meg. Szabályzati szinten rögzített az oktatói előmenetel, és az oktatói minősítés rendje. Az oktatók minősítése és teljesítményértékelése 2017-ben történt meg. 2018 tavaszán mutatták be az oktatók négyéves kutatási tervüket; ennek célja, hogy az oktatók tudományos előrehaladása követhető legyen. A PPHF több ösztönző eszközt alkalmaz az eredményes előrehaladás érdekében. Ahhoz, hogy az intézmény és az oktató által is elfogadott kutatási terv valamilyen

módon a képzés minőségéhez hozzájáruljon, a hallgatóközpontú oktatás eszközévé is váljon, szükséges az intézmény által is nyomon követhető teljesülési pontokat is meghatározni.

Az oktatók minőségének hallgatói értékelési rendje nem intézményre szabott, az elterjedt kérdőíves forma nem ad az átfogó értékeléshez elegendő információt. Az intézmény alapvetően a közvetlen hallgatói visszajelzésekre hagyatkozik, és ezekből az egyedi visszajelzésekből merít információt. Az oktatói munkára való visszajelzés eszközének tekintik az évfolyamdolgozati rendszert is, melyen a hallgatók egyéni teljesítménye ad valamiféleképpen visszajelzést az oktatóknak az általuk végzett munkáról. Ennek objektív értékelési kritériumai ugyanakkor nem kidolgozottak.

Az oktatói értékelés – hallgatói, munkáltatói – fóruma az összoktatói értekezlet, a Tanácskezesítők Tanácsa, és a Szenátus, mivel annak minden oktató tagja. Az intézmény az oktatói megfelelés kérdését is a szabályzatoknak való megfelelés kontextusába helyezi, és ezeket a fórumokat az oktatókra vonatkozó követelmények értelmezési, módosítást előkészítő, és azt deklaráló szintenként értelmezi.

Összességében az oktatókkal kapcsolatos foglalkoztatási szabályzati keretek megfelelőek, az oktatói szükséglet elemzését követően az oktatói-hallgatói arány optimalizálható. Az oktatói eredményesség, a kutatási teljesítmény mérése javítandó, csakúgy, mint az oktatók hallgatók által történő értékelése is. Az intézménynek a kutatási tevékenységen túl szükséges definiálni az oktatói minőség további elemeit, és meghatározni azokat a kompetenciákat, melyekkel az oktatóknak a képzésekre, a hallgatói sokféleségre figyelemmel rendelkeznie kell.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Az intézmény hallgatói és oktatói létszáma, a keresztény szellemiség olyan környezetet biztosít, melynek középpontjában a hallgató támogatása áll. A hallgatókkal folytatott személyes megbeszélések során érezhető volt, hogy szoros kötelék fűzi őket az intézményhez, és számukra az intézmény minden segítséget, támogatást megad a tanulmányaik teljesítéséhez. A sztenderd elvontabb értelmezése alapján, tehát az alacsony hallgatói létszám, az oktatásban elkötelezett oktatói kar a tanulástámogatás terén kimagasló munkát végez.

A rendelkezésre álló infrastruktúra, a humán kapacitások és a finanszírozási rendszer megfelelő alapot biztosítanak a tanulási és tanítási tevékenységekhez. A tanulmányok sikeres elvégzéséhez rendelkezésre állnak a megfelelő mennyiségű és elérhetőségű tanulástámogatási és egyéb szolgáltatások. A PPHF könyvtára a régió egyetlen teológiai szakkönyvtára is egyben.

A hallgatói ösztöndíjrendszer a szabályozás szintjén megfelel a törvényi előírásoknak. Infrastrukturális szempontból az intézmény megfelelő szinten van, az oktatási épületek felújítása folyamatosan zajlik, a fejlesztések is megfelelő ütemben haladnak. A kollégiumi férőhelyek az intézményen belül megfelelő arányban biztosítottak.

Az főiskolán a távoktatás a jelenlegi hallgatói létszám arányában nem indokolt, azonban a levelező és rövid ciklusú képzésben résztvevő hallgatók miatt a „*blended learning*” technikák használatát mindenképpen javasoljuk. Jó gyakorlatként emelhető ki, hogy az ógörög nyelvórák az elektronikus tanulmányi rendszerben videófelvételtől elérhetőek a levelezős hallgatók számára; ezen gyakorlat kiterjesztését megfontolandónak tartjuk a további képzések esetén is.

Az intézményben fontos szerep jut a kis létszámból fakadóan a kortárs segítség rendszerének, amit a HÖK mentorrendszerén keresztül koordinál. Az intézmény külsős személyeken keresztül lelkesítő támogató szolgálatot üzemeltet. Az intézményvezetésnek azonban tudatosan fel kell készülnie arra, hogy ha az intézmény méretei növekedésnek indulnának, hogyan s mint tudná ezen gyakorlatokat a nagyobb létszámra is kiterjeszteni és biztosítani.

Az intézmény ERASMUS+ kapcsolatokkal ugyan nem rendelkezik, de tagja a CEEPUS hálózatnak, mely rövid tanulmányutakat biztosít mind az oktatók, mind a hallgatók számára. A hallgatói vélemények alapján e tanulmányutak népszerűek, további célhelyek és kapcsolatok kialakítása indokolt lehet akár az egyházi jellegű kapcsolatokat felhasználva.

A törvényi környezet lehető teszi a hitéleti képzést folytató intézmények számára az ettől való eltérést, így nem jelenik meg továbbá az Nftv. által előírt HÖK jelenlét a Szenátusban delegáltak szerepe a legfőbb döntéshozó szervben.

A hallgatói rendezvények szervezése során az intézményvezetés és a HÖK közötti feladatmegosztás megfelelő és ésszerű alapokon nyugszik, a vonatkozó szabályoknak megfelel.

ESG 1.7 Információkezelés

A sztenderd keretében azt kell vizsgálni, hogy az intézmény a döntéshozatala során programokkal és más tevékenységgel kapcsolatos hatékony információgyűjtési és -elemzési folyamatokkal rendelkezik-e, és ezek a folyamatok a belső minőségbiztosítási rendszerének részei. Az, hogy az intézmény milyen információkat gyűjt, milyen módszereket alkalmaz, az intézmény jellegétől, küldetésétől és sok más egyéb tényezőtől függ. A sztenderd teljesülése szempontjából fontos, hogy az oktatók, nem oktatók, hallgatók, és az érintettek bevonásával történjen az információgyűjtés. A sztenderdhez tartozó irányelv felsorol bizonyos területeket, melyeken kiemelten fontos az adatok gyűjtése: a hallgatók összetétele, a hallgatók előrehaladása, eredményességi és lemorzsolódási rátáik, a hallgatók képzési programjaikkal kapcsolatos elégedettsége, a rendelkezésre álló tanulási háttértámogatás és a hallgatói tanácsadás, a végzetek karrierútja/életpályája. *Az intézmény törekedett ehhez a sztenderdhez tartozó intézményi tevékenységeket bemutatni.*

A PPHF a „családias légkört”, a minden oktató jelenléte mellett működő Szenátust, a Rektori Hivatal által személyes tanácsadason alapuló hallgatói ügyintézés, az évfolyamdolgozati rendszert, mind az információgyűjtés csatornájának tekinti. Kétségtelen tény, hogy ezeken a csatornákon keresztül számos információ, szubjektív tapasztalat, vélemény is eljuthat, mely egy anonim adatgyűjtés során nem.

Összegezve: Az intézménynek számos folyamatot ki kell építeni, melyeket e jelentés az egyes sztenderdeknel részletesen ismertet. Lényegében ezek alapján, ezzel párhuzamosan egy saját minőségbiztosítási rendszer kialakítása is javasolt. Ahhoz, hogy az intézmény ezeket a folyamatokat el tudja indítani szintén információt kell gyűjteni, azokat elemezni, és döntéseket ez alapján lehet meghozni. Majd a folyamatok értékelésénél, azok hatékonyságának mérésénél további és folyamatos adat- és információgyűjtésre lesz szükség. Az intézmény méretei mellett kialakíthatók azok a formák, meghonosíthatók olyan módszerek, melyekkel a jelenlegi adatgyűjtésekkel kapcsolatos negatív tapasztalatok kiküszöbölhetőek. Célszerű lehet, ha a felekezeti egyházi felsőoktatási intézményekkel közösen kerülnek kialakításra azok a kérdőívek, segédanyagok, melyek az informatív adatgyűjtésben segítik ezeket az intézményeket. Fenntartótól függetlenül az elhelyezkedés, a lemorzsolódás olyan témakörök lehetnek például, melyekben a hasonló profilú intézmények tapasztalatai alapján akár országos szintű információgyűjtés is megvalósulhat, melynek eredményét az intézmények maguk is tudnák hasznosítani.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Az intézmény a szervezeti változások és szabályzatok megújítása mellett, honlap megújítására is törekszik; a 21. századi modern és kereshető ergonomikus felület kialakítása valóban

megkönnyíti majd az információk elérését. A főiskola a működésével kapcsolatos információkat a weboldalán teszi közzé. A szabályzatok jól elérhető módon kerültek közzétételre, elérhetőek a szakok képzési és kimentési követelményei, és számos hallgatók számára hasznos tájékoztató anyag. A honlap még folyamatban lévő kialakítása végett még számos olyan ponttal találkozunk a weboldalon, ahol hiányos, egyelőre még feltöltésre váró menüpontokat találunk, ezek mielőbbi feltöltése indokolt az átláthatóság megteremtése érdekében.

A weblapon kívül a hallgatók és oktatók számára az ETN rendszerben érhetőek el további zártkörű információk. Bár az egyes menüpontok alatt a hivatkozott intézményi tájékoztató elemek külön-külön megtalálhatóak, egy olyan adott tanévre vonatkozó tájékoztató anyag nem készül(t), mely világosan, visszakereshető módon tartalmazná a hallgatói jogviszonyt meghatározó követelményeket és feltételeket.

Az intézmény információkat nyújt kutatási és tudományos tevékenységéről, de nem nyilvános információként kezeli például a kurzusleírásokat (kizárólag ETN-n rendszerben érhető el) és a képzési terveket is. Ezek közzététele a weboldalon indokolt lehet, ugyanis az elbeszélgetés során világossá vált, hogy sok esetben a hallgatók nincsenek tisztában saját képzésük tárgystruktúrájával sem. Segíthet az intézményi információáramlásban az is, ha az intézményi méreteken túllépve a kommunikáció hivatalossá tétele megtörténne e felületek használatával. Jelenleg ugyanis nagymértékben alapul az információáramlás a szóbeli közlésre, valamint a Tanulmányi Hivatalon kereszteli kommunikációra.

ESG 1.10 Külső értékelés

Az intézmény más külső minőségértékelési eljárást nem alkalmaz.

V. Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

A PPHF önértékelése alapján három kutatócsoport működik, melyek mellett az egyes tanszékek végzik munkájukat egy-egy területre ismeretanyagát fejlesztve.

A Pécsi Egyháztörténeti Intézet biztosítja a szakos önértékelések alapján a szakok tudományos háttérét, elsősorban konferenciák, könyvbemutatók szervezésével. Az intézmény honlapján semmilyen információ nem található erről az intézetről, működése, tevékenysége, ilyen formában, nem dokumentált. Az intézményfejlesztési terv szerint 2005 óta működik.

A Fügefű Műhely az MTA módszertani kutatócsoportok támogatására szolgáló pályázat alapján, az intézményben korábban működő Katechetikai Munkaközösség munkatársaiból és a velük együttműködő oktatókból, pedagógusokból szerveződött át Valláspedagógiai Szakmódszertani Kutatócsoporttá. A kutatócsoport működési időszaka 2020-ig tart, és tagjai többségében az intézmény oktatói és hittanárok. A kutatócsoport célja, hogy működési időszak alatt a KETT pedagógiai módszert alapul véve az egzisztenciális, személyközpontú hittantanításban rejlő lehetőségeket feltárja, és tanári kézikönyvek, óravázlat-gyűjtemények összeállításával elősegítse a hittan közismereti tantárgyakkal való harmonizációját.

Az Emberi Méltóság és Társadalmi Igazságosság Tanszék 2014-ben jött létre. Célja, hogy a filozófia mellett a bioetika, és szociáletika területén összefogja a képzési és a kutatási feladatokat. A tanszék koordinálja a CEEPUS „Bioethics” hálózatában való részvételt.

Az intézmény kutatási stratégiával nem rendelkezik, nincs a kutatásnak intézményi szintű irányítása. A kutatás irányítás személyhez kötött, mind az Emberi Méltóság és Társadalmi Igazságosság, mind a Fügefű Műhelynek a vezetője a rektor. Nincs az intézmény szervezetében olyan testület, mely kifejezetten a kutatás intézményi szintű összefogásával, stratégiai és minőségcélokkal való összhangjának megteremtésével foglalkozna. A jelenlegi szervezeti keretek között a Tanszékvezetők Tanácsa lehet az a testület, mely legalább a kutatási tevékenység összehangolását elvégezhetné, biztosítva a szakok kiegyensúlyozottabb kutatási háttérét.

Az intézményben a hallgatói tudományos tevékenység részben a szakok jellege, részben az alacsony nappali munkarendben tanuló hallgatói létszám miatt nem mutat TDK, vagy más országos megmérettetésben értékelhető eredményeket. Ösztönzőleg hathat erre a folyamatra a többlépcsős évfolyamdolgozati rendszer. Az intézményben működő Berényi Zsigmond Szakkollégium további lehetőséget ad a tehetséggondozásra. Az önértékelés szerint 2017-ben 8 tagja volt a szakkollégiumnak. A honlapon sok információ nem áll rendelkezésre, az önértékelésben leírt követelményrendszerrel, foglalkozási formákkal, és a tagok kutatómunkájának önértékelésére vonatkozó dokumentumokkal kapcsolatban sem.

Az oktatók tudományos tevékenysége az MTMT feltöltések hiányában nem értékelhető. Tudományos tevékenységüket az oktatói minősítés keretében értékelik, melynek alapjait a Foglalkoztatási követelményrendszer tartalmazza. Az értékelés módszereiről nincs információ.

Összegezve: Az intézményben ezen a területen is szükséges egy átfogó koncepció kidolgozása, és a terület önálló menedzsmentjének kialakítása, mely nem olvad össze az intézményi, tanszéki irányítással. Az intézmény számára megfontolandó olyan partnerségi együttműködések, hálózatos kutatási kapcsolatok kialakítása, melyben a jelenleg intézeti szintet el nem érő, kutatócsoport-szintű tevékenységek kiteljesedhetnek, és e kapcsolatokból származó erőforrások támogatásával kiterjedtebb publicitást is kaphat az intézményben folyó kutatómunka. Ilyen hálózati működési, kutatási lehetőséget biztosítana a Pécsi Egyháztörténeti Kutató Központ (PTE TTI része) és a Keresztény Örökség Kutatóintézet. A PPHF egyértelműen kapcsolódhat az Emberi Szabadság és méltóság a Nyugati Civilizációban című Marie Curie ITN projekthez, amelyben a Keresztény Örökség Kutatóintézet konzorciumi tag.

VI. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése

VI/1. TEOLÓGIA OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Teológia osztatlan mesterképzési szak	2019/6/V/1/4/2. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A teológia osztatlan mesterképzési szakon (10 félév, 300 kredit; szakképzettség: „okleveles teológus”) és ennek lelkész/lelkipásztor szakirányán (12 félév, 360 kredit) is vannak aktív civil, tehát nem papi hivatásra készülő hallgatók. A Pécsi Egyházmegye a papképzést megszüntette Pécssett, az egyházmegye kispapjait főleg Esztergomban képzik.

A képzési terv tudományos, diszciplináris szempontból megfelelő, a szakdolgozatért járó 30 kredit némileg kreditdúsításként értékelhető. Az önértékelési anyagból kissé nehezen értékelhető és értelmezhető a 11. és 12. félév pontos képzési programja. A 11. félévben egy 15 kreditű plébániai gyakorlat mellett egy 2 kreditű szabadon választható tantárgyat tartalmaz a képzési terv, a 12. félévben összesen 21 kreditnyi tárgycsoport szerepel. A 11. és 12. félév vonatkozásában biztosan nem teljesül a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Kormányrendelet 54. § (1) bekezdése: „[...] az egyes félévek kreditértéke – figyelembe véve az intézmény által meghatározott képzési időszakot – legfeljebb három kredittel térhet el a harminc kredittől.” A szakdolgozat 30 kreditjének beszámítása további mintatantervi és kreditkiosztási problémákat vet fel.

Megnehezíti a tájékozódást, hogy a főiskola honlapján nem található meg a teológia osztatlan mesterképzési szak 10 és 12 féléves képzésének egzakt mintatanterve. A „Teológia osztatlan MA szak követelményei” pdf dokumentum a tantárgycsoportok, modulok összegzését adja, amely a féléves bontásokat nem tartalmazza. Az „A” és „B” évvel kezdő hallgatók dokumentációja a 2013 szeptemberétől vagy azt követően tanulmányaikat megkezdők részére nyújt – a szabályzatok módosítása miatt részben elavult – tájékoztatást, ami szintén nehezen értelmezhető, követhető. Gyakorlatilag nyilvánosan nem érhető el egy a teljes képzési ciklust átfogó mintatanterv. Az intézmény időközben mintatantervi reformot hajtott végre, de nem érhető (k) el a 2013 után felmenő rendben bevezetett új mintatanterv (ek) a honlapon. A 2018-ban benyújtott szakos önértékelési anyaghoz képest az „A” és „B” évek „tantervei” főként a lelkész/lelkipásztor szakirány vonatkozásában eltéréseket tartalmaznak. A fent hivatkozott Kormányrendelet értelmében a féléves kreditterhelés/kreditkiosztás 30 (±3) kredit lehet. Ennek értelmében a 27-nél kevesebb vagy a 33-nál több féléves kreditterhelés nem felel meg a jogszabályi előírásoknak („A” év: 1. félév: 25 kredit; 2. félév: 26 kredit, 3. félév: 25 kredit, 4. félév: 26 kredit, 6. félév lelkipásztori szakirányon: 35 kredit, 11. félév: 13 kredit). A tantervi tájékoztató anyag szerint „20 kreditet ér a diplomadolgozat, valamint 10 kreditet a sikeres záróvizsga”, amire nincs utalás a szakos önértékelésben. A záróvizsgálathoz kredit nem rendelhető. A diplomadolgozat elkészítéséhez rendelhető kredit. Záróvizsgára bocsátás feltétele az abszolutórium, mely a

képzés teljes kreditértékének teljesítését igazolja. A képzés teljes kreditértékének teljesítése nélkül záróvizsgára nem bocsátható a hallgató. Ennek javítása szükséges.

A szakon (lelkipásztori szakirány) kibocsátott diplomákon – a látogatás alkalmával szűrőpróbaszerű betekintést végzett a Látogató Bizottság – magyar nyelven az „okleveles teológus (lelkipásztor szakiránnyal)” szerepel, addig az angol nyelvű oklevélen „Master in Theology (Pastoral Assistant)”. Az „okleveles teológus” angol nyelvi megfeleelője az oklevelek szerint a „Master of Theology”. A „Pastoral Assistant” a lelkész/lelkipásztor szakirány intézményi angol nyelvű megjelölése, ami egybeesik a katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak lelkipásztori munkatárs specializációjának hivatalos angol nyelvű megjelölésével.

Személyi feltételek

A Teológia osztatlan mesterképzési szak szakfelelőse, valamint a lelkész/lelkipásztor szakirány szakirányfelelőse Dr. Takács Gábor főiskolai docens, aki 2015-ben szerzett PhD-fokozatot az intézmény honlapja és az Országos Doktori Tanács (ODT) adatbázisa szerint. A szakfelelős rövid ideje felel a szakért, formai szempontból megfelel a vonatkozó MAB elvárásoknak. Sem a szakfelelős, sem a szak oktatóinak részletes szakmai-tudományos életrajza, publikációs jegyzéke nem érhető el a főiskola honlapján, a szak oktatói közül csak néhányan rögzítik tudományos kutatási tevékenységük eredményeit a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT2) adatbázisában, amelynek működtetése az Nftv. 26. § (1) és 33. § (1). értelmében a felsőoktatásban részt vevő oktatók és kutatók számára kötelező.

A hitéleti szak akkreditációs önértékelési jelentése alapján a szak tárgyfelelősei, oktatói formailag megfelelnek az akkreditációs elvárásoknak, túlnyomó többségük tudományos fokozattal rendelkező „T” oktató. Szakirányú tudományos munkásságuk, megfelelőségük *csak az MTMT alapján* jelenleg és javarészt nem értékelhető.

A szakon 67 tantárgyat 17 oktató oktat, melyből 15 fő T besorolású oktató. A MAB akkreditációs követelményei alapján a tantárgyfelelős oktatók nem felelnek több kreditért, mint a megengedett, azonban 4 oktató 36 és 34 kredit értékű tárgy oktatásáért felel, mely a többi oktató kreditterheléséhez képest kimagaslóan magas.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A szak tudományos háttérét az intézmény több kutatási projektje támogatja és ennek keretét ebben az esetben is az Emberi Méltóság és Társadalmi Igazságosság tanszék, és a Pécsi Egyháztörténeti Intézet adja.

A képzés infrastrukturális körülményei

A képzés infrastrukturális feltételei megfelelők. A PPHF oktatást és tanulást segítő informatikai rendszere korszerű. A tantermek gépállománya és a könyvtári gyűjtemény mennyisége és minősége megfelelő, jó. A főiskola aktív hallgatóinak jegyzetellátása folyamatos.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

Teljes idejű képzésen 2013/2014 tanévtől a hallgatói létszám 7-re csökkent, mindösszesen 2 fő hallgató került felvételre 2016/2017 tanévben. Részidejű képzésben 2013/2014 tanévtől változatos képet mutat a felvett hallgatók létszáma. 2015/2016 tanévben 2 fő, míg az azt követő tanévben 38 fő került felvételre. 2017/2018 tanévben 17 fő került felvételre. Ebben a képzési formában a szak hallgatói létszáma kielégítő.

A hallgatói létszám vonatkozásában az intézmény azonosította a felsőoktatási piac átalakulását, mint veszélyt, a szakpáros képzésben a nehezen összehangolható órarendet, mint korlátot, és célként fogalmazta meg a képzésbe bevonható hallgatói csoportok felkutatását. Ezek kezelésére, megvalósítására konkrét feladat nem került megfogalmazásra.

A KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A hallgatók kutatómunkára való felkészítését segíti az a háromlépcsős rendszer, melynek első eleme a tudományelméleti ismeretek beépítése az ismeretanyagba. A második elem a kutatás módszertani kurzus, mely a képzés során két féléves tantárgy. E két lépcsőfokot követi a harmadik félévtől az utolsó előtti félévig az évfolyamdolgozatok rendszere, melynek során a szakdolgozatig a hallgató már legalább négy dolgozatot készít el, kutatómunkát végez, előad. A szakdolgozat elkészítéséhez már megfelelő rálátással bír a választott témára, és minden a szakdolgozat készítéséhez szükséges ismeretet a forrásmunka feldolgozásától a szóbeli védésig, elsajátított.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

A SWOT analízisben megfogalmazott korlátok, gyengeségek és erősségek reálisak, bár ezek nem kifejezetten a szak vonatkozásában kerültek megfogalmazásra, inkább intézményi szintűek. Ezt támasztja alá, hogy a teológia osztatlan mesterképzési szak esetében a SWOT teljes egészében ugyanaz, mint a többi szak esetében. A SWOT alapján megfogalmazott stratégiai célok túl általánosak még intézményi szinten is, és a szak vonatkozásában nem fogalmaz meg konkrét cselekvési tervet, feladatot.

A szakon végzett hallgató pályakövetése ebben az esetben is a Pécsi Egyházmegye Hitoktatási Irodáján és a Pasztorális Irodán keresztül történik. Az intézmény ezekkel az egyházi szervezeti egységekkel tart kapcsolatot, elsősorban a hitoktatói munkáról. Ebben az esetben is javasolt, hogy a szakfelelős az egyházi szervezeti egységekkel közösen dolgozzon ki olyan kérdőíves rendszert, mellyel a hallgató, az egyház is tud visszajelzést adni, elsődlegesen a képzés kimentői követelményeire figyelemmel. Ezek a kérdőívek segíthetik a képzési program felülvizsgálatát.

VI/2. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak	2019/6/V/1/4/2. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak mindkét specializációján, a katekéta és a lelkipásztori munkatárs specializáción is folyik képzés az intézményben. A megelőző akkreditációs eljárás után az intézmény jelentős szervezeti és személyi változásokon ment keresztül, a jelenlegi akkreditációs eljárás előtt a szabályzatok átalakítása, frissítése, valamint a képzési programok átgondolása is megtörtént. A Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak (6 félév, 180 kredit) képzési tervének egyik szembetűnő aránytalansága, hogy a kollokviummal záródó elméleti tárgyak – az összes választható tárgy figyelembevételével – túlnyomó többségben vannak (alapozó és törzstárgyak esetében összesen: 46 kollokvium és 10 gyakorlati jegy; a specializációk viszonylag kiegyenlített kollokvium-gyakorlati jegy aránya sem ellensúlyozza a jelzett aránytalanságot).

A lelkipásztori munkatárs specializációt a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletre hivatkozva 2017 áprilisában alakította át a Szenátus. Az önértékelő jelentés szerint ezen átalakítás indoklása az volt, hogy „teológus végzettséggel is be lehet tölteni egyes állásokat szociális területen”, valamint a PTE-vel folytatott „egyeztetések során kiderült, hogy a Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak megfelelő bemenet lehet szociális irányú mesterképzés megkezdéséhez.” A fentiek értelmében a „lelkipásztori szakirány” (helyesen: specializáció; lelkipásztori szakirány csak a teológia mesterképzésen létezik) képzési kínálatába szociális képzésre felkészítő tantárgyak kerültek be. A változtatást az egyházmegye más intézményei által megfogalmazott igények és a régió szociális/szociológiai helyzete, körülményei indokolták. Mivel viszont a Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak nem teológusképzés, a BA szak nem teológus szakképzettséget nyújt, tehát a hivatkozott 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet e tekintetben nem releváns.

A lelkipásztori munkatárs specializáción a 35 kreditnyi felkínált tárgyból 30 kredit teljesítendő, amit a specializáció hallgatója szabadon, megkötések nélkül válogathat össze a klaszszikus lelkipásztori munkatárs specializáció tárgyai és szociális munka tárgykörébe tartozó tanegységek közül. A katekéta specializáción nincs választási lehetőség, a felkínált 30 kreditnyi tanegységet kell a hallgatóknak teljesíteniük. Szintén a lelkipásztori munkatárs specializáció tárgyai között szerepel 7. féléves tárgy is, ami tévedés a 6 féléves, 180 kredites alapképzési szakon. Feltehetően elírás történt, a 7. féléven megjelenő tárgyak más szakok mintatantervében szintén az őszi/páratlan félévben szerepel, így kerülhettek a szóban forgó tárgyak rossz félévre az alapképzési szak képzési tervében.

Rendkívüli módon megnehezíti a tájékozódást, hogy a főiskola honlapján nem található meg a Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak egzakt mintatanterve. A „Katekéta-

lelkipásztori munkatárs BA szak követelményei” pdf. dokumentum a tantárgycsoportok, modulok összegzését adja, amely a féléves bontásokat nem tartalmazza. Az „A” és „B” évvel kezdő hallgatók dokumentációja a 2014 szeptemberétől vagy azt követően tanulmányaikat megkezdők részére nyújt – a szabályzatok módosítása miatt részben elavult – tájékoztatást, ami szintén nehezen értelmezhető, követhető. Az intézmény időközben mintatantervi reformot hajtott végre, de nem érhető (k) el az újabb, felmenő rendben bevezetett új mintatanterv (ek).

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Kormányrendelet 54. § (1) bekezdése értelmében „[...] az egyes félévek kreditértéke – figyelembe véve az intézmény által meghatározott képzési időszakot – legfeljebb három kredittel térhet el a harminc kredittől.” A féléves kreditterhelés/kreditkiosztás tehát 30 (± 3) kredit lehet. Ennek értelmében a 27-nél kevesebb vagy a 33-nál több féléves kreditterhelés nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a nehezen értelmezhető féléves bontás szerint több félévben kevesebb vagy több kreditet kínál fel az intézmény, mint amit a jogszabályi előírás megállapít.

Az „A” és „B” éves tantervi tájékoztatás szerint „6 kreditet [ér] a sikeres záróvizsga”, amire nincs utalás a szakos önértékelésben. A záróvizsgálathoz nem lehet kreditet rendelni.

Személyi feltételek

Az alapképzési szak és a lelkipásztori munkatárs specializáció felelőse Dr. Nyúl Viktor főiskolai docens, aki 2015-ben szerzett PhD-fokozatot az intézmény honlapja és az Országos Doktori Tanács (ODT) adatbázisa szerint. A szakfelelős rövid ideje felel a szakért, formai szempontból megfelel a vonatkozó MAB elvárásoknak. A szakfelelős egyelőre nem rendelkezik teljes rálátással a szak képzési folyamatának egészére.

A katekétai specializáció felelőse Dr. Tiringar Aranka főiskolai docens, aki 2011-ben szerzett PhD-fokozatot az intézmény honlapja és az ODT adatbázisa szerint. Sem a szakfelelős, sem a specializáció felelős, sem az oktatók részletes szakmai-tudományos életrajza, publikációs jegyzéke nem érhető el a főiskola honlapján, a szak oktatói közül csak néhányan rögzítik tudományos kutatási tevékenységük eredményeit a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT2) adatbázisában, amely működtetése az Nftv. 26. § (1) bekezdés és 33. § (1) bekezdés értelmében a felsőoktatásban részt vevő oktatók és kutatók számára kötelező.

A hitéleti szak akkreditációs önértékelési jelentése alapján a szak tárgyfelelősei, oktatói formailag megfelelnek az akkreditációs elvárásoknak, túlnyomó többségük tudományos fokozattal rendelkező T besorolású oktató. Szakirányú tudományos munkásságuk, megfelelőségük csak az *MTMT alapján* jelenleg és javarészt nem értékelhető.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

Az intézményben több tudományos műhely és kutatási irány működik, amelyek országos jelentőséggel és nemzetközi beágyazottsággal is bírnak. A szak tudományos háttere vonatkozásában kiemelendő a Kateketikai Munkaközösség munkatársaiból és a velük együttműködő oktatókból, pedagógusokból álló MTA-PPHF Valláspedagógiai Szakmódszertani Kutatócsoport, amelynek célja a „személyközpontú, egzisztenciális hittanítás módszertanának” megismertetése. Ugyanakkor az önértékelés alapján a tananyagfejlesztés folyamatában nem látható a tudományos tevékenység eredményeinek beemelése.

A képzés infrastrukturális körülményei

A képzés infrastrukturális feltételei megfelelők. A főiskola oktatást és tanulást segítő informatikai rendszere korszerű. A tantermi gépállomány és a könyvtári gyűjtemény mennyisége és minősége megfelelő, jó. A főiskola aktív hallgatóinak jegyzetellátása folyamatos. A

kurzus szociális jellegéből és az esetleges mesterképzésre való felkészülés megalapozása érdekében az intézményi kapcsolati háló kiterjedtebb.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

A felvételre jelentkezők száma elsősorban az esti tagozaton számottevő a Hittanár-nevelőtanár képzés 2015. évi indítása óta. A 15 fős felvételi keretből az elmúlt öt év átlagát nézve 10 fő. A felvételi évében nyelvvizsgával rendelkezők száma alacsony. Az intézmény Theolingua nyelvvizsgahely, a nyelvi felkészítés német és angol nyelvű tanfolyamok meghirdetésével biztosított.

A KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A szak oktatásszervezését a Rektori Hivatal fogja össze. A képzéshez tartozó gyakorlatok koordinációját az Alkalmazott Teológiai Tanszék végzi a Pécsi Egyházmegyével való kapcsolattartás alapján. Az alkalmazási területekre történő felkészítés jó.

Az értékelési rendszer a SZMSZ, valamint a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint történik. A főiskola 2018 őszén a Kaposvári Egyházmegye kérésére és közreműködésével a Katekéta-lelképásztori munkatárs alapképzési szakot levelező munkarendben, Kaposváron is elindította. A jelen akkreditációs eljárásban a MAB a kaposvári képzést nem vizsgálta.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

Minőségbiztosítás és minőségfejlesztés

A képzés célja a szakon tanuló hallgató továbbtanulásának biztosítása. A minőségfejlesztési politika intézményi szintű, szakok közötti eltérés nem mutatkozik. Hallgatói kompetenciára vonatkozó mérések nem történnek.

Felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A szakon végzett hallgató pályakövetése a Pécsi Egyházmegye Hitoktatási Irodáján és a Pasztorális Irodán keresztül történik. Megjegyzendő, hogy a Pasztorális Iroda igazgatója a képzés szakfelelőse, így kiemelten indokolt a DPR kialakítása.

C-SWOT értékelése

Az intézmény értékelésében a szakspecifikus korlátok és/vagy lehetőségek nincsenek mérve. A SWOT alapján megfogalmazott stratégiai célok általánosak, az analízis a szak vonatkozásában nem fogalmaz meg konkrét cselekvési tervet, feladatot.

VI/3. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Hittanár – nevelőtanár osztatlan mesterképzési szak	2019/6/V/1/4/2. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A Hittanár-nevelőtanár osztott és osztatlan mesterképzési szakot a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet értelmében működteti az intézmény. A közismereti tanárszakkal párosított szakpáros képzés nem hitéleti képzési területének képzését a PTE kínálja fel. A szakpáros képzés mellett a jogszabályi lehetőségeknek megfelelően egyszakos és osztott, a különféle bemeneteknek megfelelő hosszúságú és tartalmú képzést is kínál a főiskola.

A képzési terv tudományos, diszciplináris szempontból megfelelő.

A Hittanár-nevelőtanár osztott és osztatlan mesterképzési szak tanulmányi tájékoztató anyagai az intézmény többi hitéleti szakjaihoz hasonló dokumentációihoz képest alaposabban kidolgozottak.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Kormányrendelet 54. § (1) értelmében „[...] az egyes félévek kreditértéke – figyelembe véve az intézmény által meghatározott képzési időszakot – legfeljebb három kredittel térhet el a harminc kredittől.” A féléves kreditterhelés/kreditkiosztás tehát 30 (±3) kredit lehet. Így a 27-nél kevesebb vagy a 33-nál több féléves kreditterhelés nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a Hittanár-nevelőtanár mesterképzési szak képzési terveinek félévenkénti kreditterhelése több esetben kevesebb vagy több kreditet kínál fel, mint amit a jogszabályi előírás megállapít.

Az „A” és „B” éves tantervi tájékoztatás szerint a kétszakos képzésben „8 kreditet ér a diplomadolgozat és a záróvizsga”, az egyszakos képzésben „15 kreditet ér a diplomadolgozat és a záróvizsga”. A záróvizsgához kredit nem rendelhető. A diplomadolgozat elkészítéséhez rendelhető kredit. Záróvizsgára bocsátás feltétele az abszolutórium, mely a képzés teljes kreditértékének teljesítését igazolja. A tájékoztató alapján tehát valaki a képzés teljes kreditértékének teljesítése nélkül záróvizsgára bocsátható. Ennek javítása szükséges.

A szakképzettség („okleveles hittanár-nevelőtanár”) angol nyelvű megjelölése („Teaching of Religion and Boarding School Training”) tisztázásra vár. A főiskolai szakjainak a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletről vagy a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendeletről eltérő, az egyház saját, belső szabályai szerinti más elnevezését csak akkor lehet használni, ha azt az egyházi jogi személy a saját képzéseire nézve a saját maga által kiadott KKK-ban vagy más egyházi rendelkezésben meghatározta, amennyiben ilyen belső egyházi szabályozás nincsen, nem lehetséges az EMMI rendeletről való eltérés.

Személyi feltételek

A Hittanár-nevelőtanár mesterképzési szak szakfelelőse Dr. Kovács Gusztáv habilitált főiskolai tanár, rektor, aki a főiskola honlapja szerint 2008-ban Bécsben szerezte PhD-fokozatát, és szintén az intézmény honlapja, valamint az Országos Doktori Tanács (ODT) adatbázisa szerint 2015-ben kapta meg a habilitált doktor címet.

Az önértékelés alapján, a szakon 16 fő a PPHF-fel jogviszonyban álló oktató oktat 47 tantárgyat. A 16 fő oktatóból 12 fő teljes idejű jogviszonyban látja el feladatát. Az oktatók 40%-a paptanár. A tanári felkészítés tárgyait a PTE-vel jogviszonyban álló oktatók oktatják.

Az intézmény a szakkal kapcsolatban készített SWOT analízisben korlátként azonosította az alacsony oktatói létszámot, és ezen oktatók magas terhelését is. Célként a létszámbővítés lehetőségének vizsgálatát fogalmazta meg. A lehetőség szerinti létszámbővítés a szak kiengesúlyozott oktatói háttérének biztosításához szükséges intézkedés lenne.

Sem a szakfelelős, sem az oktatók részletes szakmai-tudományos életrajza, publikációs jegyzéke nem érhető el a főiskola honlapján. A Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT2) tartalmazza a szakfelelős tudományos kutatási eredményeit, azonban a szak oktatói közül csak néhányan rögzítik tudományos kutatási tevékenységük eredményeit az MTMT adatbázisában, amelynek működtetése az Nftv. 26. § (1) és 33. § (1) értelmében a felsőoktatásban részt vevő oktatók és kutatók számára kötelező.

A hitéleti szak akkreditációs önértékelési jelentése alapján a szak tárgyfelelősei, oktatói formailag megfelelnek az akkreditációs elvárásoknak, túlnyomó többségük tudományos fokozattal rendelkező T besorolású oktató. Szakirányú tudományos munkásságuk, megfelelőségük *csak az MTMT alapján jelenleg és javarészt nem értékelhető.*

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

Az intézményben több tudományos műhely és kutatási irány működik, amelyek országos jelentőséggel és nemzetközi beágyazottsággal is bírnak. A szak tudományos háttere vonatkozásában kiemelendő az MTA-PPHF Valláspedagógiai Szakmódszertani Kutatócsoportja, amelynek kutatási eredményeit Kárpát-medencei ökumenikus érdeklődés várja. Ugyanakkor az önértékelés alapján a tananyagfejlesztés folyamatában nem látható a tudományos tevékenység eredményeinek beemelése.

A képzés infrastrukturális körülményei

A képzés infrastrukturális feltételei megfelelők. A főiskola oktatást és tanulást segítő informatikai rendszere korszerű. A tantermi gépállomány és a könyvtári gyűjtemény mennyisége és minősége megfelelő, jó. A főiskola aktív hallgatóinak jegyzetellátása folyamatos.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

Teljes idejű képzés 2015/2016 tanévtől indult és összesen 25 fő hallgató került felvételre nappali munkarendben az elmúlt 3 tanév alatt. Részidejű képzésben a szak 2016/2017 tanévtől került meghirdetésre, és az első tanév 14 fős hallgatói létszámot követően 2017/2018 tanévben összesen 3 fő került felvételre.

A hallgatói létszám vonatkozásában az intézmény azonosította a felsőoktatási piac átalakulását, mint veszélyt, a szakpáros képzésben a nehezen összehangolható órarendet, mint korlátot, és célként fogalmazta meg a képzésbe bevonható hallgatói csoportok felkutatását. Ezek kezelésére, megvalósítására konkrét feladat nem került megfogalmazásra.

KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A hallgatók kutatómunkára való felkészítését segíti az a háromlépcsős rendszer, melynek első eleme a tudományelméleti ismeretek beépítése az ismeretanyagba. A második elem a

kutatás módszertani kurzus, mely a képzés során két féléves tantárgy. E két lépcsőfokot követi a harmadik félévtől az utolsó előtti félévig az évfolyamdolgozatok rendszere, melynek során a szakdolgozatig a hallgató már legalább négy dolgozatot készít, kutatómunkát végez, előad. A szakdolgozat elkészítéséhez már megfelelő rálátással bír a választott témára, és minden szakdolgozat készítéshez szükséges ismeretet a forrásmunka feldolgozásától a szóbeli védésig, el-sajátított.

Az alacsony hallgatói létszám, a hallgatói életutat közvetlenül végig követő oktatói kapcsolat az alapja ennek a rendszernek.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

A SWOT analízisben megfogalmazott korlátok, gyengeségek és erősségek reálisak, bár ezek nem kifejezetten a szak vonatkozásában kerültek megfogalmazásra, inkább intézményi szintűek. Ezt támasztja alá, hogy a Teológia osztatlan mesterképzési szak, és a Katekéta-lelki-pásztor alapképzési szak esetében is a SWOT teljes egészében ugyanaz.

A szakon végzett hallgató pályakövetése a Pécsi Egyházmegye Hitoktatási Irodáján és a Pásztorális Irodán keresztül történik. Az intézmény ezekkel az egyházi szervezeti egységekkel tart kapcsolatot, elsősorban a hitoktatói munkáról. A szak rövid működési ideje mellett javasolt, hogy a szakfelelős az egyházi szervezeti egységekkel közösen dolgozzon ki olyan kérdőíves rendszert, mellyel a hallgató, az egyház is tud visszajelzést adni, elsődlegesen a képzés kimeneti követelményeire figyelemmel. Ezek a kérdőívek segíthetik a képzési program felülvizsgálatát.

VII. A jelentés alapján megállapított fejlesztési javaslatok

VII.1. Az intézményre vonatkozóan

ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika

Lásd az LB jelentés 1.1 pontját.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A könyvtár használata esetén érdemes lenne különbséget tenni az között, hogy nyilvános vagy főiskolai, intézményi könyvtárként funkcionál-e a szolgáltatás. Ezzel együtt javasolt a könyvtár helyzetének rendezése az országos nyilvántartásban.

A levelező és rövid ciklusú képzésen résztvevő hallgatók érdekében javasoljuk a „*blended learning*” technikák használatának kiterjesztését (pl. az ógörög nyelvórák az elektronikus tanulmányi rendszerben videófelvétellel elérhetőek).

Annak érdekében, hogy a HÖK formálisan is tudja gyakorolni az egyetértési jogát az öt megillető kérdésekben (TVSZ, TJSZ, OMHV), megfontolandó gyakorlat lehet a más intézményekben is működő küldöttgyűlési határozat formája.

Hasznos lenne HÖK számára egy hivatalos email címet beüzemelni.

ESG 1.7 Információkezelés

Célszerű lenne az informatív adatgyűjtésben az intézmény segítő kérdőívek, segédanyagok kidolgozása, akár más katolikus hitéleti felsőoktatási intézményekkel együttműködve is.

ESG 1.8 Nyilvános információk

A főiskola weboldalán a hiányos, egyelőre még feltöltésre váró menüpontok feltöltése.

A Hittanár-nevelőtanár osztatlan szak hallgatói tájékoztatása érdekében, az intézmény oktatóinak adatlapjai mellett valamilyen hivatkozás formájában szükséges lenne a PTE BTK tanári modulját, oktató állományának elérését is biztosítani.

Javasolt adott tanévre szóló tanulmányi tájékoztató elkészítése: a hallgatói jogviszonyt meghatározó követelmények és feltételek, kurzusleírások, képzési tervek. Így megoldható lenne az ESG 1.4 esetében javasolt hallgatók teljes ciklusra vonatkozó érdemi tájékoztatása is.

Célszerű lenne továbbá, amennyiben lehetséges, a teljes nyilvánosság számára elérhetővé tenni a működési és eredményességi mutatókat.

A főiskola oktatóinak tudományos-szakmai életrajza és publikációs jegyzéke legyen elérhető az intézmény honlapján, valamint az oktatók tudományos kutatási tevékenységének eredményeit rögzítsék az MTMT2 rendszerében.

Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Javasolt az intézmény méreteinek és kapacitásának megfelelő átfogó kutatási koncepció kidolgozása, és a terület önálló menedzsmentjének kialakítása, mely nem olvad össze az intézményi, tanszéki irányítással. Ezzel együtt megfontolandó az standard összefoglalásában megjelölt partnerségi együttműködések, hálózatos kutatási kapcsolatok kialakítása.

VII.2. A szakok további működésére vonatkozó javaslatok

Általános javaslatok

Pontosítsa a főiskola egyes szakok esetében az adott szakképzettség jogszabályban rögzített, oklevélen megjelenített magyar és angol nyelvű megjelöléseit, elnevezéseit.

Szükséges a szakok mintatantervének felülvizsgálata, különös tekintettel a félévenkénti kreditterhelés jogszabályi előírásai alapján. Az intézmény a felülvizsgált mintatantervet és a frissített oktatói táblázatot küldje meg a MAB-nak.

A PPHF által célként kitűzött oktatói létszámbővítésen túl ajánlott, hogy a tárgyfelelősök és az oktatók tudatosabban foglalkozzanak a képzési szintnek megfelelő tudományos kérdésekkel (óvodai, általános iskolai, plébániai katekézis módszertana, az egyes diszciplínák relevanciája a szak képzési céljának vonatkozásában), erősítsék szakterületi publikációs tevékenységüket.

Katekétá-lelkipásztori-munkatárs alapképzési szak

Vizsgálja meg az intézmény a szociális munka/ellátás területéhez kapcsolódóan új specializáció, szakirányú továbbképzés, szakirány vagy képzés létesítését, ill. indítását, amennyiben a regionális társadalmi környezet és munkaerőpiac részéről ilyen igények észlelhetők.

A szociális területhez tartozó tanegységek, amennyiben az intézmény fontosnak tartja ezen ismeretek átadását, alapvetően az alapozó és a szabadon választható kreditek terhére jelenjenek meg a mintatantervben.